Kiswahili Gredi ya 1

Mihula 1, 2 na 3 - maelezo ya mada 40

KATIKA KILA MADA

- Utakachojifunza na msamiati.
- Maelezo mafupi na wazi pamoja na mifano.
- Maswali ya kujaribu na jaribio la mada, pamoja na majibu mwishoni.

MADA KATIKA MAELEZO HAYA

Mada	Jina	Muhula
1.1.1	Maamkuzi na Maagano	1
1.2.1	Usomaji Mwafaka	1
1.3.1	Uandishi Bora	1
1.4.1	Matumizi ya Mimi na Sisi	1
2.1.1	Matamshi Bora Sauti: (/m/, /a/, /u/, /k/, /t/, /l/)	1
2.2.1	Kusoma kwa Ufasaha Sauti: (/m/, /a/, /u/, /k/, /t/, /l/)	1
2.3.1	Hati nadhifu - Herufi kubwa	1
2.4.1	Familia: Umoja na Wingi wa Majina	1
3.1.1	Maneno ya Adabu na Heshima	1
3.2.1	Tarakimu: Kusoma kwa Ufahamu Kifungu	1
3.3.1	Hati Nadhifu Herufi Ndogo	1
3.4.1	Matumizi ya Huyu na Hawa	1
4.1.1	Matamshi Bora Sauti: (/n/, /o/, /w/, /e/, /i/, /h/)	1
4.2.1	Kusoma kwa Ufasaha Sauti: (/n/, /o/, /w/, /e/, /i/, /h/)	2
4.3.1	Hati Nadhifu	2
4.4.1	Siku za wiki: Umoja na Wingi wa Majina	2
5.1.1	Ufahamu wa Kusikiliza Kifungu	2
5.2.1	Mimi na wenzangu: Kusoma kwa Ufahamu Kifungu	2
5.3.1	Matumizi ya Kikomo	2
5.4.1	Matumizi ya -angu na -etu	2
6.1.1	Matamshi Bora Sauti: (/s/, /b/, /y/, /z/, /g/, /d/)	2

6.2.1	Kusoma kwa Ufasaha Sauti: (/s/, /b/, /y/, /z/, /g/, /d/)	2
6.3.1	Tahajia Imla	2
6.4.1	Matumizi ya -zuri na -baya	2
7.1.1	Maagizo	2
7.2.1	Usafi wa mwili: Kusoma kwa Ufahamu Kifungu	2
7.3.1	Kuandika maneno ipasavyo	2
7.4.1	Ukanushaji	3
8.1.1	Matamshi Bora Sauti: (/j/, /r/, /p/, /f/, /v/, /sh/)	3
8.2.1	Kusoma kwa Ufasaha Sauti: (/j/, /r/, /p/, /f/, /v/, /sh/)	3
8.3.1	Tahajia	3
8.4.1	Matumizi ya hiki na hivi	3
9.1.1	Mazungumzo	3
9.2.1	Jikoni: Kusoma kwa Ufahamu Kifungu	3
9.3.1	Jikoni: Kifungu kutokana na Picha	3
9.4.1	Matumizi ya Maneno Yanayoashiria Vitendo	3
10.1.1	Matamshi Bora Sauti: (/ny/, /dh/, /th/, /ch/, /gh/, /ng/, /ng'/)	3
10.2.1	Kusoma kwa Ufasaha Sauti: (/ny/, /dh/, /th/, /ch/, /gh/, /ng/, /ng'/)	3
10.3.1	Michezo: Kifungu kutokana na picha	3
10.4.1	Vinyume vya Vitendo	3

Elimu254
Learn • Grow • Build Tomorrow

YALIYOMO

Mada	Jina	Muhula	Ukurasa
1.1.1	Maamkuzi na Maagano	1	5
1.2.1	Usomaji Mwafaka	1	7
1.3.1	Uandishi Bora	1	8
1.4.1	Matumizi ya Mimi na Sisi	1	10
2.1.1	Matamshi Bora Sauti: (/m/, /a/, /u/, /k/, /t/, /l/)	1	11
2.2.1	Kusoma kwa Ufasaha Sauti: (/m/, /a/, /u/, /k/, /t/, /l/)	1	12
2.3.1	Hati nadhifu - Herufi kubwa	1	13
2.4.1	Familia: Umoja na Wingi wa Majina	1	15
3.1.1	Maneno ya Adabu na Heshima	1	17
3.2.1	Tarakimu: Kusoma kwa Ufahamu Kifungu	1	18
3.3.1	Hati Nadhifu Herufi Ndogo	1	19
3.4.1	Matumizi ya Huyu na Hawa	1	20
4.1.1	Matamshi Bora Sauti: (/n/, /o/, /w/, /e/, /i/, /h/)	1	21
4.2.1	Kusoma kwa Ufasaha Sauti: (/n/, /o/, /w/, /e/, /i/, /h/)	2	22
4.3.1	Hati Nadhifu	2	24
4.4.1	Siku za wiki: Umoja na Wingi wa Majina	2	25
5.1.1	Ufahamu wa Kusikiliza Kifungu	2	26
5.2.1	Mimi na wenzangu: Kusoma kwa Ufahamu Kifungu	2	28
5.3.1	Matumizi ya Kikomo	2	29
5.4.1	Matumizi ya -angu na -etu	2	30
6.1.1	Matamshi Bora Sauti: (/s/, /b/, /y/, /z/, /g/, /d/)	2	31
6.2.1	Kusoma kwa Ufasaha Sauti: (/s/, /b/, /y/, /z/, /g/, /d/)	2	33
6.3.1	Tahajia Imla	2	35
6.4.1	Matumizi ya -zuri na -baya	2	36
7.1.1	Maagizo	2	37
7.2.1	Usafi wa mwili: Kusoma kwa Ufahamu Kifungu	2	38
7.3.1	Kuandika maneno ipasavyo	2	40
7.4.1	Ukanushaji	3	41
8.1.1	Matamshi Bora Sauti: (/j/, /r/, /p/, /f/, /v/, /sh/)	3	42
8.2.1	Kusoma kwa Ufasaha Sauti: (/j/, /r/, /p/, /f/, /v/, /sh/)	3	44
8.3.1	Tahajia	3	46
8.4.1	Matumizi ya hiki na hivi	3	47

Elimu254 Learn • Grow • Build Tomorrow

9.1.1	Mazungumzo	3	48
9.2.1	Jikoni: Kusoma kwa Ufahamu Kifungu	3	49
9.3.1	Jikoni: Kifungu kutokana na Picha	3	51
9.4.1	Matumizi ya Maneno Yanayoashiria Vitendo	3	52
10.1.1	Matamshi Bora Sauti: (/ny/, /dh/, /th/, /ch/, /gh/, /ng/, /ng'/)	3	53
10.2.1	Kusoma kwa Ufasaha Sauti: (/ny/, /dh/, /th/, /ch/, /gh/, /ng/, /ng'/)	3	55
10.3.1	Michezo: Kifungu kutokana na picha	3	57
10.4.1	Vinyume vya Vitendo	3	58
	Majibu		59

Elimu254
Learn • Grow • Build Tomorrow

Mada kuu 1.0 Darasani | Muhula wa 1

1.1.1 Maamkuzi na Maagano

UTAKACHOJIFUNZA

Mwishoni mwa mada hii unafaa kuweza:

- kutambua maneno yanayotumiwa katika maamkuzi na maagano
- kuamkua na kuitikia maamkuzi na maagano ipasavyo ili kufanikisha mawasiliano
- kuchangamkia maamkuzi na maagano katika maisha ya kila siku

MSAMIATI

Hujambo?, Sijambo, Hamjambo?, Hatujambo, Habari?, Nzuri, Kwaheri, Kwaheri ya kuonana.

1. Maneno ya maamkuzi: Hujambo? Sijambo; Hamjambo? Hatujambo

Hadithi fupi: Asubuhi shuleni

Asubuhi Amina alifika shuleni. Alimwona mwalimu wake langoni. Amina alisema, "Hujambo mwalimu?" Mwalimu akajibu, "Sijambo Amina." Kisha mwalimu akaingia darasani na kusema, "Hamjambo wanafunzi?" Wanafunzi wote wakajibu, "Hatujambo mwalimu!"

Tunamwamkua mtu mmoja kwa "Hujambo?" naye anajibu "Sijambo." Tunawaamkua watu wengi kwa "Hamjambo?" nao wanajibu "Hatujambo." Onyesha kadi maneno nne na wanafunzi wazisome pamoja nawe.

2. Habari? Nzuri/Njema na maneno ya kuagana

Mazungumzo: Baba na Juma

Juma: Shikamoo baba. Baba: Marahaba Juma. Habari za shule? Juma: Nzuri baba. Baba: Haya, kesho tutaonana. Juma: Kwaheri baba. Baba: Kwaheri ya kuonana.

"Habari?" ni swali la kuuliza hali; jibu ni "Nzuri" au "Njema". Tunaagana kwa "Kwaheri" (mtu mmoja) au "Kwaherini" (watu wengi). "Kwaheri ya kuonana" ina maana tutaonana tena. Onyesha picha za watu wanaopungiana mkono wakiagana.

3. Kuigiza maamkuzi na maagano kwa heshima

Igizo: Mgeni darasani

Mgeni anabisha mlango. Mwalimu: Karibu. Mgeni: Hamjambo wanafunzi? Wanafunzi: Hatujambo. Mgeni: Habari zenu? Wanafunzi: Nzuri. Mgeni anaondoka. Mgeni: Kwaherini. Wanafunzi: Kwaheri ya kuonana.

Tunaamkua kwa sauti nzuri, tukimtazama mtu na kutabasamu. Tunawaheshimu wakubwa. Gawa darasa katika vikundi; kila kikundi kiigize kufika na kuondoka kwa mgeni.

JARIBU HAYA

1. Mwalimu akikuambia "Hujambo?", utajibu nini?
2. Mwalimu akiwaambia wanafunzi wote "Hamjambo?", mtajibu nini?
3. Rafiki yako akikuuliza "Habari?", utajibu nini?
4. Unaondoka shuleni jioni. Utamwambia mwalimu nini?
5. Mgeni akisema "Hamjambo wanafunzi?", darasa litajibu nini?
6. Kwa nini tunawaamkua watu?

JARIBIO LA MADA

T1. Mwamkue mwalimu na kikundi cha wenzako watatu. Je, utatumia neno gani kwa kila mmoja?

T2. Igiza na mwenzako: unakutana na rafiki sokoni, mnasalimiana, kisha mnaagana.

T3. Uliza mzazi au mlezi wako jinsi watu huamkuana katika jamii yako. Waambie wenzako kesho.

Elimu254
Learn • Grow • Build Tomorrow

1.2.1 Usomaji Mwafaka

UTAKACHOJIFUNZA

Mwishoni mwa mada hii unafaa kuweza:

- kutambua namna ifaayo ya kuketi anaposoma
- kutambua jinsi ya kushika kitabu ipasavyo anaposoma
- kuelekeza macho kutoka kushoto hadi kulia na kutoka juu ya ukurasa hadi chini anaposoma
- kuonea fahari usomaji mwafaka maishani

MSAMIATI

kuketi wima, kitabu, ukurasa, kushoto, kulia, juu, chini, kufungua.

1. Namna ifaayo ya kuketi tunaposoma

Jinsi ya kuketi tunaposoma

Keti wima, mgongo umenyooka. Miguu yote iwe sakafuni; usiining'inize. Usiiname sana karibu na kitabu. Kitabu kiwe mezani mbele yako.

Mwalimu aonyeshe namna ya kuketi, kisha wanafunzi waige. Sema pamoja: "Mgongo wima, miguu chini, kitabu mbele!"

2. Kushika kitabu na kufungua kurasa ipasavyo

Jinsi ya kushika kitabu

Shika kitabu kwa mikono miwili. Picha na maneno yasimame wima, si juu chini. Jalada la mbele liwe mbele yako. Fungua ukurasa kwa kushika kona ya juu kwa upole. Usikunje, usilowanishe kidole kwa mate na usichane kurasa. Kitabu ni rafiki yetu; tunakitunza.

3. Kuelekeza macho kushoto kwenda kulia na juu kwenda chini

Mwelekeo wa kusoma

Tunaanza kusoma upande wa kushoto na kuelekea kulia. Mstari ukiisha, tunashuka chini kwenye mstari unaofuata na kuanza tena upande wa kushoto. Tunaanza juu ya ukurasa na kumalizia chini.

Chora mishale ubaoni: -> -> -> kisha mshale wa kushuka. Wanafunzi wafuate picha za wanyama kwenye chati kwa kidole: kuku, mbuzi, ng'ombe, paka - kutoka kushoto kwenda kulia.

JARIBU HAYA

1. Mgongo wako unakuwaje unaposoma?
2. Miguu yako inakuwa wapi unaposoma?
3. Tunashika kitabu kwa mikono mingapi?
4. Mwalimu ameshika kitabu juu chini. Afanye nini?
5. Tunaanza kusoma upande gani wa mstari?
6. Mstari ukiisha, tunaenda wapi?

JARIBIO LA MADA

T1. Mwonyeshe mwenzako makosa mawili ya kuketi na jinsi ya kuyarekebisha.

T2. Fungua kitabu chako hadi ukurasa wenye picha ya mnyama, kisha mwonyeshe mwenzako.

T3. Msomee mzazi au mlezi wako picha za kitabu ukionyesha kwa kidole kutoka kushoto kwenda kulia.

Mada kuu 1.0 Darasani | Muhula wa 1

1.3.1 Uandishi Bora

UTAKACHOJIFUNZA

Mwishoni mwa mada hii unafaa kuweza:

- kutambua namna ifaayo ya kuketi anapoandika
- kuketi ifaavyo wakati wa kuandika
- kutambua jinsi ya kushika kalamu anapoandika
- kuandika kutoka kushoto hadi kulia kwa hati nadhifu
- kuonea fahari uandishi mwafaka maishani

MSAMIATI

kalamu, penseli, daftari, kuketi, kushika, hati nadhifu, mstari.

1. Kuketi ipasavyo tunapoandika

Jinsi ya kuketi tunapoandika

Keti wima, mgongo umeegemea kidogo kiti. Miguu yote iwe sakafuni. Daftari liwe mezani mbele yako, likiinama kidogo. Mkono usioandika ushike daftari lisiteleze.

Onyesha picha: mtoto aliyelala juu ya meza na mtoto aliyeketi vizuri. Wanafunzi waeleze tofauti, kisha waonyeshane wawili wawili.

2. Kushika kalamu au penseli ipasavyo

Kushika penseli kwa vidole vitatu

Shika penseli kwa kidole gumba na kidole cha shahada; kidole cha kati kinaishikilia kwa chini. Shika juu kidogo ya ncha, si mbali sana wala karibu sana. Usishike kwa nguvu sana.

Mwalimu aonyeshe, kisha kila mwanafunzi ashike penseli na kuchora mistari ya kusimama na ya kulala hewani kabla ya kuchora kwenye daftari.

3. Kuchora na kuandika kutoka kushoto kwenda kulia kwa unadhifu

Mstari wa vifaa vya darasani

Kwenye mstari mmoja, chora kutoka kushoto kwenda kulia: kiti, meza, kitabu, kalamu. Anza upande wa kushoto wa ukurasa. Usichore nje ya mistari.

Kisha chora mstari wa mawimbi ~~~~ na wa milima /\/\/\ kutoka kushoto kwenda kulia. Badilishana daftari na mwenzako; atoe maoni: "Umeanza kushoto? Ni nadhifu?"

JARIBU HAYA

1. Daftari linakaa wapi tunapoandika?
2. Mkono usioandika unafanya nini?
3. Tunashika penseli kwa vidole vingapi?
4. Taja vidole tunavyotumia kushika penseli.
5. Tunaanza kuchora upande gani wa ukurasa?
6. Chora kitabu na kalamu kwenye mstari mmoja.